

TEMM
HAKLARIN EŞİTLİK VE DİJİTALİZASYON
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 15652

Tarih: 16.12.2025

37970

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burçgül Çubuk
İzmir Milletvekili

B.çül

İzmir'de faaliyet yürüten ve temel insan hakları alanında çalışmalar yapan Genç Lezbiyen Gey Biseksüel Trans İnterseks Gençlik Çalışmaları ve Dayanışma Derneği (Genç LGBTİ+) hakkında, dernek denetimi sonrasında ihbar üzerine İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bir kapatma davası açılmıştır. Söz konusu gerekçeli kararda; derneğin sosyal medya paylaşımları ve yürüttüğü faaliyetler gerekçe gösterilerek Türk Medeni Kanunu'nun 89. ve 90. maddesi uyarınca "amacın ahlaka veya hukuka aykırı hale gelmesi" ve "müstehcenlik" iddiasıyla kapatma kararı verildiği belirtilmektedir. Derneğin HIV/AIDS farkındalığı yaratmak, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara karşı halk sağlığını korumak amacıyla yaptığı bilgilendirme çalışmaları ve ücretsiz kondom dağıtımı gibi faaliyetlerin "ahlaka aykırılık" olarak yorumlanması ve yine sanatçıların ürettiği sanat eserlerinin görsellerinin paylaşılması ise "müstehcenlik" kapsamında değerlendirilmiştir.

Hak temelli çalışmalar yürüten bir sivil toplum örgütünün, tüzüğünde yer alan amaçlar doğrultusunda yaptığı bilgilendirme ve savunuculuk faaliyetlerinin "müstehcenlik" gibi muğlak ve subjektif kavramlarla kriminalize edilmesi, örgütlenme özgürlüğüne yönelik açık bir müdahaledir. Bunun yanı sıra görseller hakkında müstehcenlik davasına ise takipsizlik verilmiştir. Dolayısıyla şikayet gerekçelerinin en başında gelen durum ortadan kalkmasına rağmen kapatma gerçekleşmiştir.

Evrensel insan hakları standartları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcılığı yasaklamakta; LGBTİ+ bireylerin örgütlenme hakkını devletlerin koruma yükümlülüğü altında tutmaktadır. İzmir Genç LGBTİ+ Derneği'ne yönelik bu dava, sadece bir derneğin kapatılması girişimi değil, aynı zamanda demokratik toplumun vazgeçilmezi olan sivil toplum alanının daraltılmasına yönelik sistematik bir politikanın tezahürü olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. İzmir Genç LGBTİ+ Derneği hakkında, yalnızca dernek tüzüğüne uygun hak temelli sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek kapatma davası açılması talimatı Bakanlığınız veya bağlı birimleriniz tarafından mı verilmiştir?

2. Son 5 yıl içerisinde, tüzüğünde LGBTİ+ hakları bulunan kaç dernek hakkında denetim yapılmış, kaçına soruşturma açılmış ve kaç hakkında kapatma davası açılmıştır?
3. Derneklere yönelik bu tür davaların, AİHM'in örgütlenme özgürlüğü konusundaki ihlal kararlarına rağmen sürdürülmesinin hukuki izahı nedir?
4. LGBTİ+ yurttaşlara yönelik nefret söylemlerinin ve nefret suçlarının arttığı bir dönemde, bu hak ihlalleriyle mücadele eden kurumların hedef alınması, Bakanlığınızın dezavantajlı grupları koruma yükümlülüğünü ihlal ettiği anlamına gelmemekte midir?
5. Yargının, sivil toplum örgütleri üzerinde bir baskı aracı olarak kullanıldığına dair ulusal ve uluslararası kamuoyunda oluşan kaygıların giderilmesi adına Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
6. AİHM ve Anayasa Mahkemesi'nin "cinsel yönelim temelli ayrımcılık yasağı" ve "örgütlenme özgürlüğü" konusundaki yerleşik içtihatlarına rağmen, bu kararın alınması yargının tarafsızlığı ilkesiyle nasıl bağdaştırılmaktadır?
7. Derneğin kapatılmasıyla birlikte, dernekten psiko-sosyal destek alan, akran danışmanlığına başvuran ve HIV/AIDS konusunda hizmet alan binlerce yurttaşın mağduriyetinin giderilmesi için Bakanlığınızın veya ilgili kurumların bir eylem planı var mıdır? Varsa nedir?